

Ciper

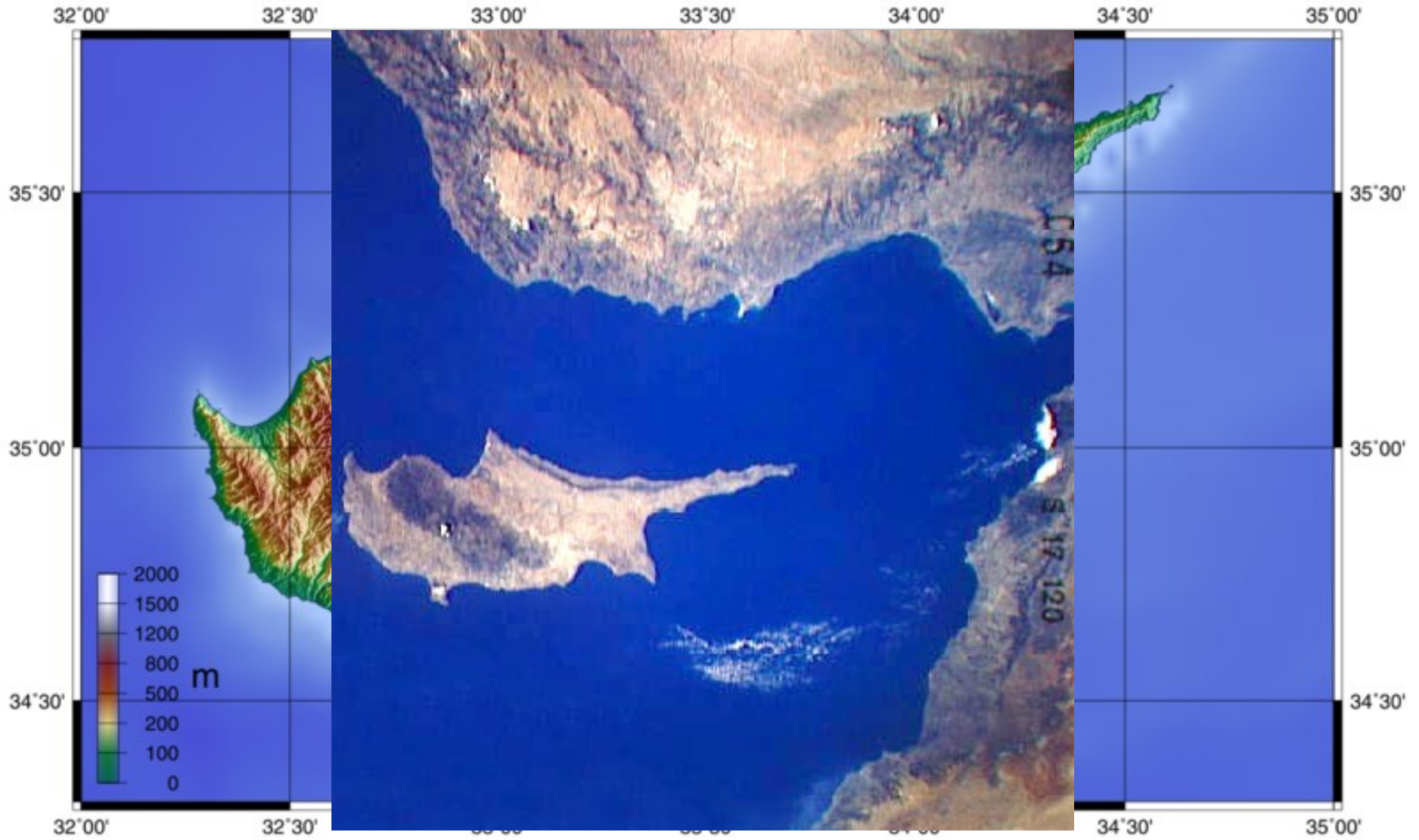

Osnovni podatki

- **Uradno ime:** Kipriaki Dimokratia (grško), Kibris Cumhuriyeti (turško), Republika Ciper
- **Državna ureditev:** predsedniška republika z enodomnim parlamentom
- **Površina:** 9251 km² (3355 km² turški del)
- **Število prebivalcev:** 855.000 (2005)
- **Gostota poselitve:** 90 preb/km²
- **Glavno mesto:** Nikozija (grško Levkosia, turško Lefkosa)
- **Uradna jezika:** grški, turški
- **BDP:** \$20.028/preb (2005)
- **Denarni enoti:** ciprski funt (CYP), turška lira (TRL)
- **Narodnostna sestava:** Grki 77%, Turki 18%, drugi 5%
- **Kodi po standardu ISO 3166:** CYP, CY

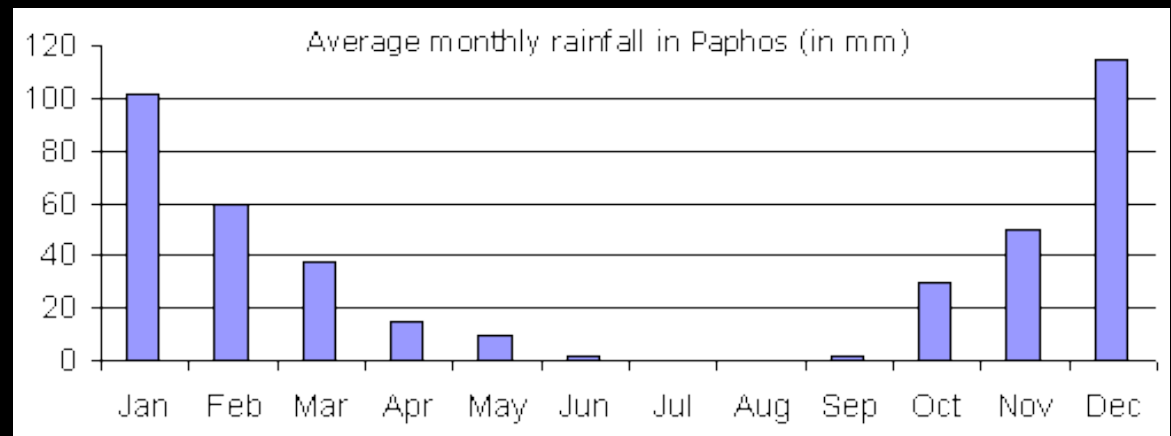
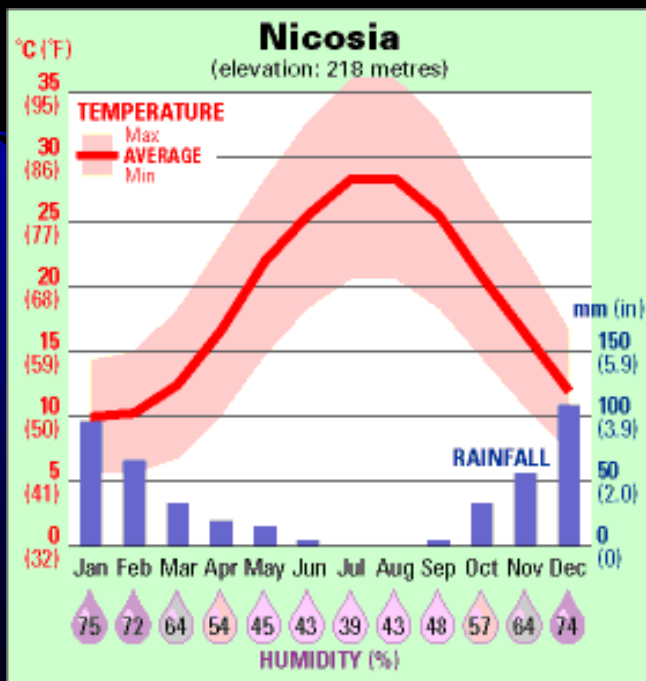
Lega in površje

- Leži na istoimenskem otoku v vzhodnem delu Sredozemskega morja
- 225 km dolg in 90 km širok otok
- Najvišji vrh Chionistra (tudi imenovan Olympus) - 1951m
- gorovje Troodos, ravnina Mesaoria
- SV dolg polotok dolg Karpassos

Podnebje

- sredozemsko z vročimi poletji in milimi zimami
- Večina padavin pade od novembra do marca
- v osrednji ravnini 350-500mm, v hribovju do 1000mm padavin

Vodovja in reke

- Vodni tokovi so kratki in poleti večinoma presahnejo
- najdaljša reka Pedieos - izvira v gorovju Troodos, teče skozi Mesaorion, skozi Nikozijo in se izliva v zalivu Famagusta

Najdaljše reke	Dolžina v km
Pedieos	100
Yialias	88
Serakhis	55
Dhiarizos	42
Xeropotamos	41,5
Ezousa	41

Tla in rastje

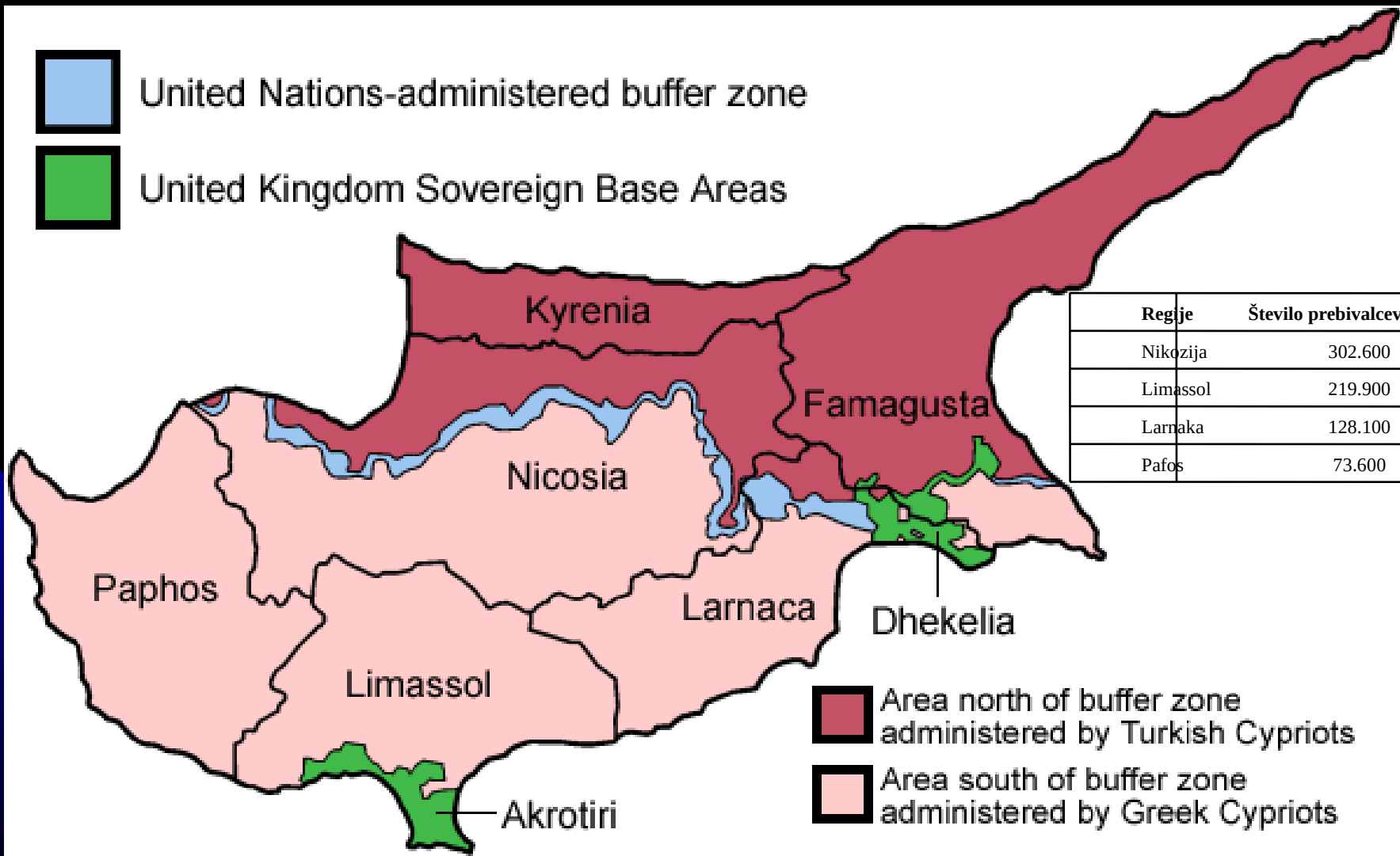
- Najrodovitnejša tla v osrednji ravnini; pogosta erozija
- Makija, bori, hrasti, libanonske cedre
- Gozdovi pokrivajo 20% površine

Prebivalstvo

 United Nations-administered buffer zone

 United Kingdom Sovereign Base Areas

Regije	Število prebivalcev po regijah (2006)
Nikozijska	302.600
Limassol	219.900
Larnaka	128.100
Pafos	73.600

 Area north of buffer zone administered by Turkish Cypriots

 Area south of buffer zone administered by Greek Cypriots

Religija

- Grški pravoslavni 78%
- Muslimani 18%
- Drugi 4%

Državna ureditev

- V veljavi ustava iz 16.8.1960 (delitev otoka ali priključitev k drugi državi po ustavi ni mogoča; britanski vojaški oporišči Akrotiri in Dhekelia)
- Od turške invazije na severni del otoka (20.7.1974), je ta dejansko razdeljen na dve državi

Ciper

- Predsednik republike izvoljen za 5 let na splošnih volitvah – imenuje in odstavlja ministre
- Enodomni predstavniški dom – 80 članov

Turška republika Severni Ciper

- Po ustavi, ki so jo sprejeli na referendumu 5.5.1985, je predsedniška republika
- 50 članov enodomne zakonodajne skupščine
- Ni mednarodno priznana

Zgodovina

- Grški priseljenci so prišli na Ciper okoli leta 1200 pr. Kr
- 58 pr. Kr. so otok osvojili Rimljani
- 1571 otok osvojili Turki in na njem se je naselilo okoli 20.000 Turkov
- 1955 ustanovljena Narodna organizacija boja Ciprčanov – proti delitvi otoka in britanski prisotnosti
- 16.8.1960 so razglasili neodvisno republiko Ciper
- 20.7.1974 pa se je v Kyreniji izkrcala turška vojska – omogočila ustanovitev Turške republike Severni Ciper
- Atilovo črto varujejo sile OZN
- Grški Ciper 1.5.2004 vstopi v EU

Gospodarstvo

Kmetijstvo:

- Krompir, povrtnine, južno sadje za izvoz (pomaranče, limone, mandarine, grenivke), grozdje, tobak, pšenica

Rudarstvo in energetika:

- Brez rud in goriv
- Rudniki bakra povsem izpraznjeni
- Uvoz!

Industrija:

- Tobačna, živilska, farmacevtska

Turizem:

- Ob delitvi večina hotelov ostala v severnem delu otoka
- Usmeritev v turizem srednjega in višjega razreda
- Larnaka, Pafos

Promet

- Ni železniškega prometa
  - 10.150 km cest
  - Trgovsko ladjevje ima 1552 ladij s skupno nosilnostjo 3,76 milijonov ton (5. na svetu)
  - Mednarodni letališči Larnaka in Pafos
-

Zanimivosti

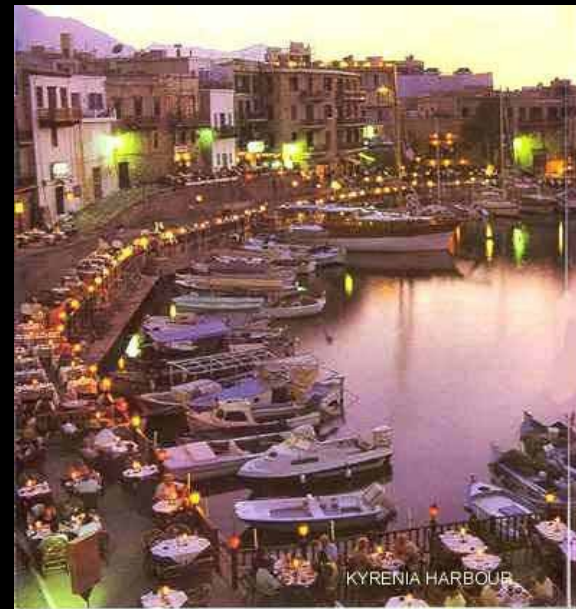
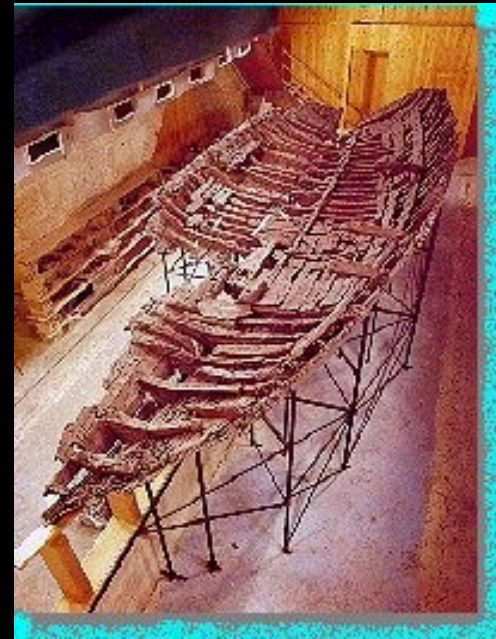
Famagusta:

- Lala-Mustafova mošeja, zgrajena 1292-1312 kot katoliška katedrala v gotskem slogu

Kyrenia:

- ladijski muzej (12 m dolga rimska trgovska ladja iz okoli 300 pr. Kr.)

Pafos:

- Amfiteater
- Dionizova vila
- Kraljevi grobovi

Viri in literatura

- Jurij Senegačnik, Igor Lipovšek, Mirko Pak: EVROPA geografija za 2. in 3. letnik gimnazij, založba Modrijan, Ljubljana 2006
- Wikipedia: stran o Cipru:
<http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus>
- Uradna stran urada za turizem na Cipru:
www.visitcyprus.org.cy/
- NATEK, Marjeta, NATEK, Karel. Države Sveta 2000. Ljubljana: Mladinska Knjiga, 1999
- Članek Ciper – otok razdeljen med dve državi, izdaja revije GEA, maj 2007